

Sensibilité politique
Boîte postale 83
L-7201 Bereldange

Fernand ETGEN
President vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaart
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 10/12/2019

Här President,

Sou wéi den Artikel 83 vun eisem Chambersreglement et virgesäit, bieden ech lech, dës parlamentaresch Fro un d'Ministere fir Cultes, Gesondheet, Justiz & Gläichheet tëscht Fraen a Männer weiderzeleeden.

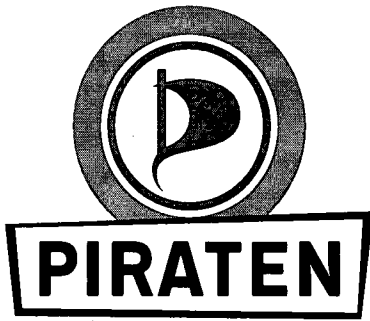
An menger parlamentarescher Fro n° 1073 vum 20. August 2019 hunn ech den Dammen an Häre Ministere vun de Cultes, der Sozialversécherung an der Famill ënnert anerem d'Fro gestallt ob et innerhalb vun de reliéise Communautéiten zu Lëtzebuerg Tendenze ginn, déi favorabel zu Konversiounstherapië sinn, respektiv ob et Communautéite ginn, déi Homosexualitéit als anormal ugesinn an déi Meenung, voire Iwwerzeegung, och aktiv promovéieren. An hirer Äntwert präziséieren d'Dammen an Hären Ministeren, datt am nationale LGBTI-Aktiounsplang näischt virgesinn ass a punkto Konversiounstherapien. Aktuell weist d'europäesch Téleeschaïne ARTE e Reportage iwwert déi sougenannte Konversiounstherapien. Vereenzelt Sekten an reliéis Communautéite promovéieren offensichtlech am noen Ausland aktiv esou Praktiken a bidden homosexuelle Mënschen, respektiv den Eltere vun homosexuelle Jonken hier Déngschter un. De Sujet gëtt lues a lues ëmmer méi thematiséiert. D'Belsch, Frankräich an Däitschland plangen souguer e Verbuet vun esou Therapien.

Konversiounstherapien (an Heelungen) si sécherlech net déi eenzeg Gefor, ma si weisen wéi onwëssenschaftlech an onmënschlech mat der Perséinlechkeet an der Gesondheet vu Mënsche gespillt gëtt. En anert Beispill fir doutéis Traitementer, si sougenannte „Services de Guérison“, déi kranke Mënschen Heelung duerch spirituell Ritualer versprechen. Esou Servicen existéieren mainfestement och zu Lëtzebuerg. Wann dës Therapien eppes verdäitlechen, dann ass et, datt et wichteg ass een Organ ze hunn, wat am An behält, op wéi eng Manéier sech Reliounen, verschidde sektär Gruppéierungen, an och reliéis geprägten Communautéiten, ob Fräikierchen oder konventionéiert Glawensgemeinschaften, sech entwéckelen an ob si an Iwwerteneestëmmung mat eiser fräier demokratescher Gesellschaftsuerdnung, de Mënscherechter an der Selbstbestëmmung vum Mënsch leien. Zu Lëtzebuerg gëllt laut eiser Verfassung d'Reliounsfräiheet, an dës gehéiert zu der Fräiheet an zum Schutz vun all Eenzenen. Reliéis Gemeinschaften, déi d'Fräiheet awer contrecarréiere schiedegen d'Demokratie an domat och all déi Glawensgemeinschaften, deenen hir Glawenspraktik „de bonne foi“ ass.

A Frankräich gëtt et duerch den Dekret vum 28. November 2002 d' « Mission interministérielle de vigilance et de lutte contre les dérives sectaires ». Dëst Organ huet als Missioun, sektär Mouvementer ze observéieren, déi eng Gefor sinn fir den Ordre public, d'Mënscherechter an d'grondleeënd Fräiheete vum Mënsch. Dëss weideren ass d' « MIVILUDES » dofir zoustänneg, Präventioun am Beräich Sekten ze leeschten an de Public ze sensibiliséieren an ze informéieren. Bei eise belschen Nopere gëtt et zanter dem Joer 2000 de CIAOSN – de Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles « visant à élaborer une politique en vue de lutter contre les pratiques

www.piraten.lu

Sensibilité politique
Boîte postale 83
L-7201 Bereldange

illégaales des sectes et le danger qu'elles représentent pour la société et pour les personnes, particulièrement les mineurs d'âges ».

Zu Lëtzebuerg gëtt et momentan keng equivalent Organisatioun an et gëtt och keng Base de données beim Ministère vun der Justiz, déi et géif erlabe Réckschlëss op d'Unzuel, d'Charakteristiken an d'Gefore vu Sekten oder Organisatiounen mat sektären Zich ze zéihen. Während ëmmer manner Leit sech zu Lëtzebuerg fir de kathoulesche Glawen entscheeden, fënnt parallel zu dëser Entwécklung eng Zerspläiterung vum reliéise Spektrum statt. Sougenannte Fräikierche kommen ëmmer méi op. Oft ass net kloer wéi eng Forme vu Glawen an dëse Fräikierche gelieft ginn an ob se antidemokratesch, onfräitheetlesch Zich presentéieren oder net. Op Säite vun der kathoulescher Communautéit ginn et eng jett Gemeinschaften, déi net Member si vum Conseil d'églises chrétiennes au Luxembourg. Et gëtt also fir dës Fräikierche weder en institutionellen Lien mat den offizielle reliéisen Communautéiten, nach mam Staat. Och bei den anere Reliounen ass den Trend de selwechten. En Observatoire wier dowéinst e Moyen dëss Tendenzen am Aa ze behalen.

An deem Zesummenhang wéilt ech de Ministeren dës Froe stellen:

1. Wien erhieft de Moment zu Lëtzebuerg Donnéeën iwwert Sekten?
2. Misst de Minister vun de Culten oder d'Ministesche vun der Justiz op dësem Domaine net aktiv ginn an déi néideg Informatiounen iwwert Sekten sammelen?
3. Aner europäesch Länner hu säit laangem „Observatoire“ ageriicht, déi dofir zoustänneg sinn „Dérives sectaire“en“ ze suivéieren, Opklärungsarbecht ze leeschten an d'staatlech Verwaltungen mat Rot an Äntwert zur Säit ze stoen. Dir Dammen an Härre Minister, ass geplangt hei zu Lëtzebuerg eng ähnlech Instanz an d'Liewen ze ruffen? Falls jo, wéi géif dës ausgesinn? Wann net, firwat net?
4. Wéi aus der Äntwert op d'parlamentaresch Fro n° 1073 ervirgeet, wäert de Familljeministère sech mat der Fro vun de Konversiounstherapien auserneesetzen. Ass dëst scho geschitt? Falls jo, wat ass d'Resultat vun dëser Evaluatioun? Falls net, wéini kann een mat enger Conclusioun rechnen, wëssend datt eventuell entretemps weider Leit geschiedegt ginn?
5. Wéi steet den Här Kultusminister zum Trend vun der Zerspläiterung vun der reliéiser Landschaft an dem verstärkten Opkomme vu Fräikierchen? Geet senger Meenung no eng Gefore vun dëser Entwécklung aus?
6. Wéi steet de Kultusminister an d'Ministesche vun der Justiz zum Fait, datt verschidden reliéise Communautéiten sougenannten „Services de guérison“ ubidden? Ass dës an den Aen vun den Dammen an Härre Ministeren eng legitim Denominatioun vun sou engem Service, wëssend datt et sech heibäi net ëm wëssenschaftlech fondéiert Behandlungen handelt?
7. Wéi steet de Kultusminister perséinlech zu de sougenannten Konversiounstherapien? Kann hien garantéieren, datt et esou Therapien um lëtzebuurger Terroire net ginn an kann hien och ausschléissen datt Leit, déi zu Lëtzebuerg liewen, hir Kanner a Konversiounstherapien an d'Ausland schécken, respektiv sech selwer am Ausland behandeln loossen? Wéi gëtt dëst verhënnert?
8. Här Edukatiounsminister, inwiefern ginn jonk Biergerinnen a Bierger an der Schoul, beispillsweis am Cours „Vie et Société“ op d'Geforen vu sektären Organisatiounen higewisen?

Mat déiwem Respekt,

www.piraten.lu

Sensibilité politique
Boîte postale 83
L-7201 Bereldange

GOERGEN Marc
Député

www.piraten.lu

**Réponse commune de Monsieur le Ministre des Cultes, Monsieur le Ministre de la Santé,
Madame la Ministre de la Justice, Monsieur le Ministre de l'Éducation nationale, de
l'Enfance et de la Jeunesse et Madame la Ministre de la Famille et de l'Intégration
à la question parlementaire n°1593 de l'honorable Député Marc GOERGEN**

Fro n°1-3:

Am Kader vun den Aarbechten vum Europarat, an virun allem an der Recommandatioun 1412 (1999) iwwert déi illegal Aktivitéiten vun de Sekten gëtt ennerstrach, datt déi normal Prozeduren vum Zivil- a Strofrecht benotzt sollte ginn fir géint all illegal Praktiken vu Gruppen mat reliésen, esoteschen oder spirituellem Charakter virzegoen.

Déi selwecht Recommandatioun gesäit effektiv och vir, "*si nécessaire*", datt national oder regional Informatiounszentren iwwert d'Gruppen mat reliésen, esoteschen oder spirituellem Charakter kënnen virgesi ginn.

Zu Lëtzebuerg, gëtt et awer keen direkte Besoin fir esou en Zentrum, respektiv Observatoire anzeriichten dee spezifesch Donnéeën vu Gruppe mat reliésen, esoteschen oder spirituellem Charakter géing sammelen a verschaffen. D'Informatiounen a Recherchen déi op europäeschem Niveau zu dem Thema gesammelt a gefouert goufen, ginn aktuell duer fir den Informatiounsbedarf zu Lëtzebuerg iwwert dës Phenomener ze couvréieren.

Vill méi, an och an der spezifescher Problematik vun de "*Konversiounstherapien*", ginn d'Moyenë konzentréiert fir déi aktuell staatlech konventionéiert Berodungsplazen wéi zum Beispill d'*Cigale*, de *Kanner- a Jugendtelefon*, oder och d'Initiative *BeeSecure* bei Aktiounen an den Domainen ze ennerstëtzen, an deenen zu Lëtzebuerg och méi konkrete Besoin ass.

Fro n°4:

Am Kader vum éischte nationalen LGBTI Aktiounsplang huet d'Regierung am Juli 2018 ee Comité gegrennt, deen d'Ëmsetzung vum Plang begleet a nei Ziler an Aktiounen ka proposéieren. Dëse Comité wäert sech a senger nächster Sëtzung mat der Fro vun de "*Konversiounstherapien*" beschäftegen. .

Am Kader vu sengem Mandat vum Mënscherechtsrot vun de Vereente Natiounen hat den onofhängegen Expert fir de Schutz viru Gewalt an Diskriminatiounen opgrond vun der sexueller Orientéierung an der Genderidentitéit, Victor Madrigal-Borloz, den 21. November 2019 en Opruff gemaach fir Froen zum Thema "*Konversiounstherapien*" ze beäntweren. De Comité LGBTI huet heizou eng Äntwert koordinéiert déi an der nächster Sëtzung beschwat gëtt.

Sollt sech am Kader vun der Analyse erausstellen datt och zu Lëtzebuerg e méi direkten Handlungsbedarf géing bestoen, géingen entspriechend Mesuren definéiert an ëmgesat ginn.

Fro n°5:

Wéi schonn an der parlamentarescher Fro n°1270 ervirgehuewen, gesäit den Artikel 19 vun onser Verfaassung vir datt « *la liberté des cultes, celle de leur exercice public, ainsi que la liberté de manifester ses opinions religieuses, sont garanties, sauf la répression des délits commis à l'occasion de l'usage de ces libertés* ».

Dëst ass och e Grondrecht dat an onser Verfassung verankert ass, an encadréiert dem Staat seng Interventionsmarge an de Reliounsfroen.

Et ass also virun allem dem Parquet seng Aufgab fir eventuell Poursuiten ze entaméieren, respektiv de Geriichter fir ofzeweien ob, an engem spezifesche Fall, d'Reliounsfräiheet kann ageschränkt ginn, well se en anert Grondrecht violéiert oder well d'Reliounsfräiheet mëssbraucht gëtt fir eng Strofdot ze begoen.

Fro n°6:

D'Loi modifiée du 29 avril 1983 concernant l'exercice des professions de médecin, de médecin-dentiste et de médecin vétérinaire definéiert a sengem Artikel 7 d'Konditiounen déi en illegalen Exercice vun der Medizin duerstellen an ënnert d'Stroofgesetz falen.

Op Basis vun dese Bestëmmungen ass esouwuel d'Diagnose ewéi och d'Behandlung vu Krankheeten just zoulässeg wa se vum Dokter realiséiert ginn.

Fro n°7:

Wéi schonn an der parlamentarescher Fro n°1073 beäntwert, huet d'Regierung keng Kenntnis datt esou "Konversiounstherapien" zu Lëtzebuerg ugebueden oder duerchgefouert ginn, respektiv datt Leit déi zu Lëtzebuerg liewen, hir Kanner a Konversiounstherapien an d'Ausland schécken, respektiv sech selwer am Ausland behandele loossen.

Och wa "Konversiounstherapien" am Moment net als solch zu Lëtzebuerg verbuede sinn, si souwuel Diskriminatiounen wéi och den Opruff zum Haass opgrond vun der sexueller Orientéierung an der Genderidentitéit verbueden.

Géing et awer am Kader vun esou enger "Konversiounstherapie" eng Strofdot begaange ginn, géing dat am Kader vun den übleche Prozeduren am Strofrecht behandelt ginn, sollten mannerjäreg Kanner oder Jugendlecher concernéiert sinn, géing sech den *Service central d'assistance sociale*, e Service vun der Justice, am Kader vu senger ordinären Prozeduren dorëms bekëmmere.

Doriwwer eraus goufen déi lescht Joren eng ganz Rei Mesuren geholl.

Am nationalen LGBTI Aktiounsplang huet d'Regierung sech zum Ziel gesat fir am Gesondheitsberäich de Prinzip vun der Depathologiséierung an d'Recht op Selbstbestëmmung vun den transgeschlechtliche Mënschen ze respektéieren, genau sou wéi d'Recht op kierperlech Integritéit an

op Selbstbestimmung an de Prinzip vun der fräiwëlleger an informierter Awëlleung vun den intergeschlechtliche Mënschen.

Zënter der *loi du 10 août 2018 permettant de modifier le sexe et le ou les prénoms à l'état civil* ass et fir transgeschlechtlech an intergeschlechtlech Mënschen méiglech hiert Geschlecht an hire Virnumm oder hir Virnimm um État civil duerch eng administrativ Prozedur ze änneren. Si mussen elo keng therapeutesch Behandlung oder Operatioun méi noweisen.

De Ministère fir Famill, Integratioun a Groussregioun huet am Oktober 2018 eng Sensibiliséierungscampagne zum Thema Intergeschlechtlechkeet gemaach mat enger Internetsäit (www.intersex.lu), Affichen an engem Dépliant fir d'Eltere vun engem intergeschlechtliche Kand.

Am Kader vum nationale Programm "Promotion de la santé affective et sexuelle" gouf 2019 en zweeten Aktiounsplang lancéiert deen sech ënnert anerem op d'sexuell Rechter baséiert wéi d'Weltgesundheitsorganisatioun si definéiert. Am Kader vun dësem Programm gouf de Nationale Referenzzenter fir d'Förderung vun der affektiver a sexueller Gesondheet (Cesas) gegrënnt, deen ënnert anerem eng Charta entwéckelt huet mat där sech d'Signatairen engagéieren fir de Respekt vun der sexueller Vilfalt, der Variatioun vun de Geschlechtsmerkmalen an der Pluralitéit vun de Genre ze fördern.

Aktuell gëtt och an onse Nopeschlänner iwwert dëst Thema diskutéiert. Et gëtt och festgestallt datt e generelle Verbuet vun esou "Konversiounstherapien", zum Beispill duerch strofrechtlech Mesuren, net esou einfach ëmzesetzen wier, an dat gewünschte Resultat, en Enn vun esou Therapien, géing bréngen. Et gëtt also virun allem iwwerluecht fir dat aktuellt repressivt Arsenal an esou Fäll, well se jo am Endeffekt ëmmer un d'Intégritéit vun enger Persoun ginn, besser an méi gezielt anzesetzen.

Fro n°8:

D'Thema "Sekten" gëtt op 4e am Fach "Vie et société" explizit behandelt; dobäi ginn d'Schüler och op d'Geforen higewisen, déi vu Sekte kënnen ausgoen. D'Fach Vie et Société soll awer als Ganzt dozou bäidroen, dass d'Schülerinnen a Schüler léieren, autonom a kompetent sech hir eege Meenungen zu deene grouse Liewensfroen ze bilden. Och an anere Fächer wéi de Sproochen oder der Philosophie kann dësen Themeberäich zur Sprooch kommen.